

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia ..... 2009 r.

**w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z wdrożeniem
na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce w szkole”
w roku szkolnym 2009/2010**

Na podstawie art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zadania realizowane przez Agencję Rynku Rolnego, zwaną dalej „Agencją”, związane z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce w szkole”, zwanego dalej „programem”, ustanowionego zgodnie z art. 103ga rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz. Urz. UE L 5 z 9.01.2009, str. 1, z późn. zm.).

§ 2. Program obejmuje udostępnianie dzieciom w roku szkolnym 2009/2010 jabłek, gruszek, truskawek, marchwi, rzodkiewki, papryki słodkiej, ogórków, soków owocowych, warzywnych lub owocowo-warzywnych, zwanych dalej „owocami i warzywami”, w okresie od dnia:

- 1) 19 października 2009 r. do dnia 12 lutego 2010 r.;
- 2) 1 lutego do dnia 18 czerwca 2010 r.

§ 3. 1. Agencja realizuje zadania i obowiązki państwa członkowskiego lub właściwej władzy państwa członkowskiego związane z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu na zasadach, w zakresie i w sposób określony w przepisach rozporządzenia Komisji (WE) nr 288/2009 z dnia 7 kwietnia 2009 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr

1234/2007 w odniesieniu do pomocy wspólnotowej przeznaczonej na dostarczanie dzieciom w placówkach oświatowych owoców i warzyw świeżych i przetworzonych oraz produktów z bananów w ramach programu „Owoce w szkole” (Dz. Urz. UE L 94 z 8.04.2009, str. 38), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 288/2009”, w tym:

- 1) przeprowadza kontrole administracyjne wniosków o pomoc wspólnotową, o której mowa w art. 103ga ust. 1 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, zwaną dalej „pomocą”, i kontrole na miejscu;
- 2) nakłada kary administracyjne;
- 3) gromadzi i przetwarza dane w zakresie monitorowania realizacji programu przekazywane przez szkoły podstawowe uczestniczące w programie;
- 4) przygotowuje sprawozdanie zawierające wyniki przeprowadzonego monitorowania realizacji programu i kontroli na miejscu oraz przekazuje to sprawozdanie Komisji Europejskiej.

2. Kary administracyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są nakładane, w drodze decyzji, przez dyrektora oddziału terenowego Agencji i egzekwowane w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

§ 4. Dyrektor oddziału terenowego Agencji realizując zadania określone w rozporządzeniu nr 288/2009, w drodze decyzji:

- 1) zatwierdza podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. c – e rozporządzenia nr 288/2009, zawiesza lub cofa takie zatwierdzenie;
- 2) przyznaje pomoc.

§ 5. 1. Wniosek o zatwierdzenie, o którym mowa § 4 pkt 1, składa się w terminie do dnia:

- 1) 1 września 2009 r. – w przypadku udostępniania owoców i warzyw w okresie, o którym mowa w § 2 pkt 1 lub 2;
- 2) 16 listopada 2009 r. – w przypadku udostępniania owoców i warzyw w okresie, o którym mowa w § 2 pkt 2.

2. Do wniosku, oprócz zobowiązań i oświadczeń określonych w art. 7 i 8 rozporządzenia nr 288/2009, dołącza się zobowiązanie do prowadzenia dokumentacji magazynowej oraz księgowej dotyczącej działań związanych z realizacją dostaw owoców i warzyw do szkół podstawowych w ramach programu.

§ 6. Szkoły podstawowe zamierzające uczestniczyć w programie zgłaszają do oddziału terenowego Agencji, zamiar takiego uczestnictwa w terminie do dnia:

- 1) 11 września 2009 r. – w przypadku udostępniania owoców i warzyw w okresie, o którym mowa w § 2 pkt 1;
- 2) 16 listopada 2009 r. – w przypadku udostępniania owoców i warzyw w okresie, o którym mowa w § 2 pkt 2.

§ 7. Agencja ogłasza, na stronie internetowej przez nią administrowanej:

- 1) listę szkół podstawowych, które zgłosiły zamiar uczestnictwa w programie, zawierającą w szczególności ich nazwę, siedzibę i adres, w terminie do dnia:
  - a) 21 września 2009 r. – w przypadku udostępniania owoców i warzyw w okresie, o którym mowa w § 2 pkt 1,
  - b) 27 listopada 2009 r. – w przypadku udostępniania owoców i warzyw w okresie, o którym mowa w § 2 pkt 2;
- 2) wykaz podmiotów określonych w art. 6 ust. 2 lit. c – e rozporządzenia nr 288/2009, które uzyskały zatwierdzenie, zwanych dalej „zatwierdzonymi podmiotami”, w terminie do dnia:
  - a) 5 października 2009 r. – w przypadku udostępniania owoców i warzyw w okresie, o którym mowa w § 2 pkt 1,
  - b) 21 grudnia 2009 r. – w przypadku udostępniania owoców i warzyw w okresie, o którym mowa w § 2 pkt 2.

§ 8. 1. Zatwierdzone podmioty zawierają ze szkołami podstawowymi umieszczonymi na liście, o której mowa w § 7 pkt 1, umowę nieodpłatnego dostarczania owoców i warzyw do szkół podstawowych w celu ich udostępniania dzieciom.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności określenie:

- 1) liczby dzieci w klasach I – III, w których imieniu rodzice lub opiekunowie prawni wyrazili zgodę na uczestnictwo w programie, uczęszczających do szkoły podstawowej;
- 2) okresów dostarczania owoców i warzyw do szkół podstawowych oraz ilości tych owoców i warzyw w odniesieniu do ogłoszonej przez Agencję informacji o sposobie udostępniania owoców i warzyw, o której mowa w § 9 ust. 2.

3. Szkoła podstawowa umieszczona na liście, o której mowa w § 7 pkt 1, zawiera umowę określoną w ust. 1 wyłącznie z jednym zatwierdzonym podmiotem.

§ 9. 1. Jeżeli liczba dzieci uczęszczających do szkół podstawowych, które zawarły umowę, o której mowa w § 8 ust. 1, stanowi:

- 1) co najmniej 66% liczby dzieci stanowiącej grupę docelową wynoszącą 1 076 881, owoce i warzywa są udostępniane dzieciom w sposób określony w części I załącznika do rozporządzenia;
- 2) co najmniej 50%, lecz mniej niż 66% liczby określonej w pkt 1, owoce i warzywa są udostępniane dzieciom w sposób określony w części II załącznika do rozporządzenia;
- 3) mniej niż 50% liczby określonej w pkt 1, owoce i warzywa są udostępniane dzieciom w sposób określony w części III załącznika do rozporządzenia.

2. Agencja ogłasza, na stronie internetowej przez nią administrowanej, informację o sposobie udostępniania owoców i warzyw, o którym mowa w ust. 1, w terminie do dnia:

- 1) 16 października 2009 r. – w przypadku udostępniania owoców i warzyw w okresie, o którym mowa w § 2 pkt 1;
- 2) 18 stycznia 2010 r. – w przypadku udostępniania owoców i warzyw w okresie, o którym mowa w § 2 pkt 2.

3. Informacja, o której mowa w ust. 2, jest sporządzana na podstawie danych zawartych w umowie określonej w § 8 ust. 1, której kopię zatwierdzone podmioty przekazują do oddziału terenowego Agencji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę zatwierdzonego podmiotu, w terminie do dnia:

- 1) 12 października 2009 r. – w przypadku udostępniania owoców i warzyw w okresie, o którym mowa w § 2 pkt 1;
- 2) 8 stycznia 2010 r. – w przypadku udostępniania owoców i warzyw w okresie, o którym mowa w § 2 pkt 2.

§ 10. 1. Wniosek o pomoc, oprócz informacji określonych w art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 288/2009, zawiera także wysokość pomocy, o jaką ubiega się wnioskodawca.

2. Do wniosku dołącza się kopię dokumentów potwierdzających:

- 1) koszty poniesione na zakup i dostarczenie owoców i warzyw;
- 2) odbiór dostarczonych owoców i warzyw za okres, którego dotyczy wniosek, wystawionych przez szkołę podstawową.

§ 11. Pomoc jest przyznawana oraz wypłacana w terminie określonym w art. 16 ust. 3 rozporządzenia nr 288/2009, jeżeli zostały spełnione warunki wypłaty pomocy, o których mowa w art. 11 ust. 1, tego rozporządzenia.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 21 sierpnia 2009 r.

**PREZES
RADY MINISTRÓW**

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 95, poz. 792 i Nr 97, poz. 799.

SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA OWOCÓW I WARZYW

CZĘŚĆ I

Okres udostępniania: 19 października 2009 r. – 12 lutego 2010 r.			
Owoce lub przetwory owocowe		Warzywa lub przetwory warzywne	
Produkt wchodzący w skład porcji	Liczba porcji zawierających produkt, otrzymywanych w danym okresie przez 1 dziecko,	Produkt wchodzący w skład porcji	Liczba porcji zawierających produkt, otrzymywanych w danym okresie przez 1 dziecko,
owoc jabłka (ok. 150 g),	12	op. jedn. marchwi pokrojonej w słupki (ok. 60 g),	9
owoc gruszki (ok. 150 g),	5	op. jedn. papryki pokrojonej w słupki (ok. 60 g),	4
op. jedn. soku owocowego (0,2 l)	3	op. jedn. ogórka pokrojonego w słupki (ok. 60 g),	3
		op. jedn. rzodkiewek bez naci (ok. 60 g),	2
		op. jedn. soku warzywnego lub owocowo-warzywnego (0,2 – 0,33 l)	2
Maksymalny limit kosztów porcji dla okresu udostępniania			23,54 zł

Okres udostępniania: 1 lutego – 18 czerwca 2010 r.			
Owoce lub przetwory owocowe		Warzywa lub przetwory warzywne	
Produkt wchodzący w skład porcji	Liczba porcji zawierających produkt, otrzymywanych w danym okresie przez 1 dziecko,	Produkt wchodzący w skład porcji	Liczba porcji zawierających produkt, otrzymywanych w danym okresie przez 1 dziecko,
owoc jabłka (ok. 150 g),	14	op. jedn. marchwi pokrojonej w słupki (ok. 60 g),	9
op. jedn. soku owocowego (0,2 l),	4	op. jedn. ogórka pokrojonego w słupki (ok. 60 g),	7
op. jedn. truskawek (ok. 100 g)	2	op. jedn. rzodkiewek bez naci (ok. 60 g),	2
		op. jedn. soku warzywnego lub owocowo-warzywnego (0,2 – 0,33 l)	2
Maksymalny limit kosztów porcji dla okresu udostępniania			24,76 zł

CZĘŚĆ II

Okres udostępniania: 19 października 2009 r. – 12 lutego 2010 r.			
Owoce lub przetwory owocowe		Warzywa lub przetwory warzywne	
Produkt wchodzący w skład porcji	Liczba porcji zawierających produkt, otrzymywanych w danym okresie przez 1 dziecko	Produkt wchodzący w skład porcji	Liczba porcji zawierających produkt, otrzymywanych w danym okresie przez 1 dziecko
owoc jabłka (ok. 150 g),	17	op. jedn. marchwi pokrojonej w słupki (ok. 60 g),	13
owoc gruszki (ok. 150 g),	7	op. jedn. papryki pokrojonej w słupki (ok. 60 g),	7
op. jedn. soku owocowego (0,2 l)	6	op. jedn. ogórka pokrojonego w słupki (ok. 60 g),	5
		op. jedn. rzodkiewek bez naci (ok. 60 g),	3
		op. jedn. soku warzywnego lub owocowo-warzywnego (0,2 – 0,33 l)	2
Maksymalny limit kosztów porcji dla okresu udostępniania			37,08 zł

Okres udostępniania: 1 lutego – 18 czerwca 2010 r.			
Owoce lub przetwory owocowe		Warzywa lub przetwory warzywne	
Produkt wchodzący w skład porcji	Liczba porcji zawierających produkt, otrzymywanych w danym okresie przez 1 dziecko	Produkt wchodzący w skład porcji	Liczba porcji zawierających produkt, otrzymywanych w danym okresie przez 1 dziecko
owoc jabłka (ok. 150 g),	22	op. jedn. marchwi pokrojonej w słupki (ok. 60 g),	14
op. jedn. soku owocowego (0,2 l),	6	op. jedn. ogórka pokrojonego w słupki (ok. 60 g),	10
op. jedn. truskawek (ok. 100 g)	2	op. jedn. rzodkiewek bez naci (ok. 60 g),	2
		op. jedn. soku warzywnego lub owocowo-warzywnego (0,2 – 0,33 l)	4
Maksymalny limit kosztów porcji dla okresu udostępniania			38,28 zł

CZĘŚĆ III

Okres udostępniania: 19 października 2009 r. – 12 lutego 2010 r.			
Owoce lub przetwory owocowe		Warzywa lub przetwory warzywne	
Produkt wchodzący w skład porcji	Liczba porcji zawierających produkt, otrzymywanych w danym okresie przez 1 dziecko	Produkt wchodzący w skład porcji	Liczba porcji zawierających produkt, otrzymywanych w danym okresie przez 1 dziecko
owoc jabłka (ok. 150 g),	24	op. jedn. marchwi pokrojonej w słupki (ok. 60 g),	18
owoc gruszki (ok. 150 g),	10	op. jedn. papryki pokrojonej w słupki (ok. 60 g),	8
op. jedn. soku owocowego (0,2 l)	6	op. jedn. ogórka pokrojonego w słupki (ok. 60 g),	6
		op. jedn. rzodkiewek bez naci (ok. 60 g),	4
		op. jedn. soku warzywnego lub owocowo-warzywnego (0,2 – 0,33 l)	4
Maksymalny limit kosztów porcji dla okresu udostępniania			47,08 zł

Okres udostępniania: 1 lutego – 18 czerwca 2010 r.			
Owoce lub przetwory owocowe		Warzywa lub przetwory warzywne	
Produkt wchodzący w skład porcji	Liczba porcji zawierających produkt, otrzymywanych w danym okresie przez 1 dziecko	Produkt wchodzący w skład porcji	Liczba porcji zawierających produkt, otrzymywanych w danym okresie przez 1 dziecko
owoc jabłka (ok. 150 g),	28	op. jedn. marchwi pokrojonej w słupki (ok. 60 g),	18
op. jedn. soku owocowego (0,2 l),	8	op. jedn. ogórka pokrojonego w słupki (ok. 60 g),	14
op. jedn. truskawek (ok. 100 g)	4	op. jedn. rzodkiewek bez naci (ok. 60 g),	4
		op. jedn. soku warzywnego lub owocowo-warzywnego (0,2 – 0,33 l)	4
Maksymalny limit kosztów porcji dla okresu udostępniania			49,53 zł

1. Porcje są udostępniane dzieciom w 10-ciu wybranych tygodniach w okresach, o których mowa w § 2.
2. Porcja składa się z jednego produktu wymienionego w kolumnie „owoce lub przetwory owocowe” oraz jednego produktu wymienionego w kolumnie „warzywa lub przetwory warzywne”.
3. Każda porcja jest udostępniana dzieciom innego dnia.
4. W przypadku sposobu udostępniania owoców i warzyw, o którym mowa w części I, w danym tygodniu udostępnia się dzieciom 2 porcje, przy czym między pierwszym i drugim dniem udostępniania w danym tygodniu jest zachowana co najmniej dwudniowa przerwa.
5. W przypadku sposobu udostępniania owoców i warzyw, o którym mowa w części II, w danym tygodniu udostępnia się dzieciom 3 porcje.
6. W przypadku sposobu udostępniania owoców i warzyw, o którym mowa w części III, w danym tygodniu udostępnia się dzieciom 4 porcje.

7. Soki owocowe nie są rozdawane w ramach tej samej porcji co soki warzywne lub owocowo-warzywne.

8. Rozdawane owoce i warzywa w ramach porcji nie zawierają dodatku tłuszczu, soli, cukru lub substancji słodzących.

9. Owoce luzem (jabłka, gruszki) są podawane dzieciom w całości, czyste i gotowe do bezpośredniego spożycia.

10. Owoce i warzywa w opakowaniach jednostkowych są gotowe do bezpośredniego spożycia: czyste, wystarczająco rozwinięte i odpowiednio dojrzałe, zdrowe.

11. Zamiast jednolitych warzyw, tj. marchwi, ogórka, papryki, w opakowaniach jednostkowych mogą być mieszanki po 2 i po 3 rodzaje tego rodzaju warzyw pokrojonych w słupki. Waga netto warzyw w opakowaniach jednostkowych zawierających mieszanki wynosi ok. 60 g.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce w szkole” w roku szkolnym 2009/2010 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, z późn. zm.).

Z dniem 16 stycznia 2009 r. weszło w życie rozporządzenie Rady (WE) nr 13/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1290/2005 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej oraz (WE) nr 1234/2007 ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) w celu ustanowienia programu „Owoce w szkole” (Dz. Urz. UE L 5 z 9.01.2009, str. 1). Rozporządzenie to wprowadziło zmianę do rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz. Urz. UE L 5 z 9.01.2009, str. 1, z późn. zm.), polegającą na dodaniu do tego rozporządzenia przepisów ustanawiających program „Owoce w szkole”.

Ustanowienie programu „Owoce w szkole” ma na celu zapobieżenie niskiemu spożyciu owoców i warzyw przez dzieci dzięki trwałemu zwiększeniu udziału owoców i warzyw w żywieniu dzieci na etapie, na którym kształtują się ich nawyki żywieniowe.

Zgodnie z art. 103ga rozporządzenia nr 1234/2007 od roku szkolnego 2009/2010 na warunkach określonych przez Komisję Europejską przyznaje się pomoc wspólnotową na dostarczanie dzieciom w instytucjach oświatowych, w tym w żłobkach, innych instytucjach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i średnich, produktów pochodzących z sektorów owoców i warzyw, przetworzonych owoców i warzyw oraz bananów oraz na pokrycie niektórych związanych z tym kosztów logistyki i dystrybucji, sprzętu, komunikacji, monitorowania i oceny. Zapewnienie pomocy wspólnotowej na realizację programu „Owoce w szkole” powinno przyczynić się do tego, że młodzi konsumenci docenią walory owoców i warzyw, dzięki czemu będą ich w przyszłości więcej spożywać. Wdrożenie programu „Owoce w szkole” spełniłoby jednocześnie cele Wspólnej Polityki Rolnej, w tym w zakresie zwiększania przychodów w rolnictwie oraz stabilizacji rynków. Aby zagwarantować właściwe wdrożenie programu „Owoce w szkole”

państwa członkowskie zamierzające wziąć udział na poziomie krajowym lub regionalnym w programie „Owoce w szkole” powinny przygotować strategie krajowe lub regionalne dotyczące jego wdrażania, obejmujące w szczególności budżet programu wraz z wkładem Wspólnoty i wkładami krajowymi, czas trwania programu, grupę docelową, kwalifikujące się produkty oraz udział zainteresowanych stron.

Szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia nr 1234/2007 w odniesieniu do pomocy wspólnotowej w ramach programu „Owoce w szkole” zostały określone w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 288/2009 z dnia 7 kwietnia 2009 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do pomocy wspólnotowej przeznaczonej na dostarczenie dzieciom w placówkach oświatowych owoców i warzyw świeżych i przetworzonych oraz produktów z bananów w ramach programu „Owoce w szkole” (Dz. Urz. UE L 94 z 8.04.2009, str. 38), które weszło w życie z dniem 9 kwietnia 2009 r. Oprócz zasad przyznawania wyżej wymienionej pomocy, rozporządzenie nr 288/2009 określa elementy, jakie powinna zawierać strategia opracowana przez państwa członkowskie.

I tak, Strategia krajowa wdrożenia w Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce w szkole” w roku szkolnym 2009/2010, zwana dalej „strategią”, przyjęta przez Radę Ministrów 26 maja 2009 r. zawiera cele, jakie przyjęto przy konstruowaniu założeń do programu, środki, za pomocą których cele te powinny zostać osiągnięte oraz ogólne założenia dotyczące sposobu wdrożenia programu, w szczególności te, które wynikają z przepisów art. 16 ust. 1 rozporządzenia nr 288/2009. W myśl przepisu art. 16 ust. 1 tego rozporządzenia w okresie od dnia 1 sierpnia 2009 r. do dnia 31 lipca 2010 r. państwa członkowskie mogą sporządzić strategię zawierającą wyłącznie następujące elementy podstawowe: budżet, grupę docelową i kwalifikujące się produkty z pominięciem zatwierdzonego przez właściwe organy krajowe do spraw ochrony zdrowia wykazu produktów kwalifikujących się do objęcia pomocą w ramach realizowanego przez nie programu. Grupą docelową dzieci, do której jest kierowana pomoc są, zgodnie ze strategią, dzieci w klasach I – III szkoły podstawowej, zaś ich liczba w tej grupie wynosi 1 076 881.

Ponadto w strategii określono elementy, które odpowiadają obszarom działań składającym się na całość programu, tj.: system zakupu, dystrybucji i przekazywania owoców i warzyw dzieciom, system działań towarzyszących, system monitoringu i system komunikacji i promocji programu.

Strategia została przekazana do Komisji Europejskiej w dniu 28 maja 2009 r.

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie przepisów rozporządzenia nr 288/2009, przy uwzględnieniu przyjętej strategii.

Przepis § 2 projektu rozporządzenia stanowi, że w roku szkolnym 2009/2010 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej program będzie obejmował 2 okresy, w trakcie których dzieciom będą udostępniane produkty kwalifikujące się do dystrybucji wymienione w strategii, zwane dalej „owocami i warzywami” (19 października 2009 r. – 12 lutego 2010r. oraz 1 lutego – 18 czerwca 2010 r.).

W § 3 projektu rozporządzenia wskazano Agencję Rynku Rolnego, zwaną dalej „Agencją”, jako jednostkę organizacyjną wykonującą zadania i obowiązki państwa członkowskiego lub właściwej władzy państwa członkowskiego związane z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu na zasadach, w zakresie i w sposób określony w przepisach rozporządzenia nr 288/2009, w tym wymienione w przepisie § 3 projektu.

Natomiast w § 4 projektu rozporządzenia określono dyrektora właściwego miejscowo oddziału terenowego jako organ właściwy do wydawania decyzji w sprawie zatwierdzania podmiotów, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. c – e rozporządzenia nr 288/2009 dostarczających do szkół podstawowych owoce i warzywa, a także do wydawania decyzji w sprawie przyznawania pomocy.

Podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. c – e rozporządzenia nr 288/2009 (dostawcy lub dystrybutorzy produktów, organizacje występujące w imieniu placówek oświatowych lub organu władz oświatowych oraz inne organy publiczne lub instytucje prywatne odpowiedzialne za zarządzanie dystrybucją świeżych owoców i warzyw lub oceną programu lub komunikacją na temat programu), ubiegające się o zatwierdzenie składają w terminach określonych w § 5 projektu rozporządzenia wnioski o zatwierdzenie. Ogólne i szczegółowe warunki zatwierdzania tych podmiotów zostały określone w art. 7 i 8 rozporządzenia nr 288/2009, natomiast w art. 9 tego rozporządzenia zostały uregulowane przypadki, których wystąpienie powoduje zawieszenie lub cofnięcie zatwierdzenia.

Zgodnie z § 6 projektu rozporządzenia szkoły podstawowe zamierzające uczestniczyć w programie zgłaszają do oddziału terenowego Agencji zamiar takiego uczestnictwa w terminach określonych w tym przepisie. Agencja na podstawie tych informacji sporządza i ogłasza listę szkół, które zgłosiły zamiar uczestnictwa w programie, zaś na podstawie wydanych decyzji o zatwierdzeniu sporządza i ogłasza wykaz zatwierdzonych podmiotów (§ 7 projektu rozporządzenia).

W celu realizacji programu zatwierdzone podmioty zawierają ze szkołami znajdującymi się na liście ogłoszonej przez Agencję umowy nieodpłatnego dostarczania owoców i warzyw w celu ich udostępnienia dzieciom. Umowa powinna określać w szczególności liczbę dzieci w klasach I – III objętych grupą docelową określoną w strategii, w których imieniu rodzice lub opiekunowie prawni wyrazili zgodę na uczestnictwo w programie, uczęszczających do szkoły podstawowej, a także określenie okresów dostarczania owoców i warzyw do szkół podstawowych oraz ilości tych owoców i warzyw. W umowie powinny być określone ilości owoców i warzyw odpowiadające każdemu ze sposobów udostępniania, o których mowa w załączniku do projektu rozporządzenia, przy czym jako docelowo realizowany wskazuje się ten, który w dalszym terminie zostanie wskazany w informacji ogłoszonej przez Agencję na podstawie § 9 ust. 2 projektu rozporządzenia. Przepis § 8 ust. 3 stanowi, że szkoła podstawowa zawiera umowę wyłącznie z jednym zatwierdzonym podmiotem. Rozwiązanie takie będzie służyło przejrzystości procedur służących wdrożeniu programu oraz ułatwi kontrole prowadzone przez Agencję.

Zatwierdzone podmioty zostały obowiązane do przekazywania do Agencji kopii wyżej wymienionej umowy w celu sporządzenia na jej podstawie informacji o sposobie udostępniania owoców i warzyw. W § 9 ust. 1 projektu rozporządzenia określono mechanizm, który ma umożliwić efektywne zarządzanie budżetem. Rozwiązanie to przewiduje trzy warianty realizacji udostępniania owoców i warzyw przez szkoły podstawowe. Jeżeli liczba dzieci uczęszczających do szkół podstawowych, które zawarły umowę na dostarczanie owoców i warzyw, stanowi:

- 1) co najmniej 66% liczby dzieci stanowiącej grupę docelową, owoce i warzywa są udostępniane dzieciom w sposób określony w części I załącznika do projektowanego rozporządzenia,
- 2) co najmniej 50%, lecz mniej niż 66% liczby dzieci stanowiącej grupę docelową, owoce i warzywa są udostępniane dzieciom w sposób określony w części II załącznika do projektowanego rozporządzenia,
- 3) mniej niż 50% liczby dzieci stanowiącej grupę docelową, owoce i warzywa są udostępniane dzieciom w sposób określony w części III załącznika do projektowanego rozporządzenia.

Wnioski o pomoc, oprócz informacji określonych w art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 288/2009, powinny zawierać wysokość pomocy, o którą ubiegają się wnioskodawcy. Do wniosku dołącza się kopie dokumentów potwierdzających koszty poniesione na zakup

i dostarczenie (transport i dystrybucję) owoców i warzyw oraz potwierdzających odbiór dostarczonych owoców i warzyw za okres którego dotyczy wniosek, wystawionych przez szkołę podstawową.

Zgodnie z art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 288/2009 wnioski o pomoc powinny zostać złożone do ostatniego dnia trzeciego miesiąca następującego po zakończeniu okresu, którego wniosek dotyczy.

Warunki wypłaty zostały określone w art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 288/2009, natomiast pomoc będzie wypłacana, w przypadku Rzeczypospolitej Polskiej korzystającej z przepisów przejściowych, o których mowa w art. 16 rozporządzenia nr 288/2009, po upływie 4 miesięcy od dnia złożenia prawidłowo wypełnionego, ważnego wniosku o pomoc.

Zasady dotyczące monitorowania i oceny programu, a także kwestie związane z przeprowadzaniem kontroli administracyjnych zostały uregulowane w art. 12 i 13 rozporządzenia nr 288/2009.

W załączniku do projektu rozporządzenia, w tabelach określono sposoby udostępniania owoców i warzyw w trzech wariantach, o których mowa § 9 ust. 1:

- 1) charakterystykę jakościową owoców i warzyw udostępnianych dzieciom w ramach porcji,
- 2) liczbę porcji zawierających dany produkt, udostępnianych dzieciom w danym okresie przez jedno dziecko,
- 3) maksymalny limit kosztów porcji udostępnianych dzieciom w danym okresie.

Rozwiązanie polegające na zastosowaniu maksymalnych limitów kosztów porcji ma na celu efektywne zarządzanie budżetem. Kwota pomocy, o którą wnioskują zatwierdzone podmioty, w przeliczeniu na jedno dziecko nie może przekraczać limitu, o którym mowa. Limity zostały określone w kwocie netto (tzn. bez podatku VAT).

Ponadto w załączniku do projektu rozporządzenia wskazano, że w danym okresie, o którym mowa w § 2, owoce i warzywa są udostępniane łącznie w ciągu 10 wybranych (niekoniecznie następujących po sobie) tygodni, podczas przerw pomiędzy zajęciami lekcyjnymi. W dalszej części załącznika do projektu rozporządzenia określa się częstotliwość przekazywania dzieciom porcji w danym tygodniu udostępniania. W zależności od realizowanego wariantu dzieciom udostępnia się 2, 3 lub 4 porcje w tygodniu – każda w innym dniu.

W załączniku do projektu rozporządzenia przewidziano ponadto dodatkowe wymagania odnośnie jakości świeżych owoców i warzyw, wykraczające poza

powszechnie obowiązujące normy jakości handlowej dla owoców i warzyw oraz inne przepisy dotyczące m.in. maksymalnych poziomów pozostałości pestycydów, metali ciężkich, azotanów i azotynów.

W związku z tym, że w przypadku pierwszego okresu udostępniania owoców i warzyw, termin składania wniosków o zatwierdzenie podmiotów docelowo dostarczających do szkół podstawowych owoce i warzywa na potrzeby programu ubiega z dniem 1 września 2009 r., a zgłoszenie zamiaru uczestnictwa szkół podstawowych w programie ma nastąpić, w terminie do dnia 11 września 2009 r., proponuje się aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 21 sierpnia 2009 r.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337). Od dnia udostępnienia projektu rozporządzenia w Biuletynie Informacji Publicznej nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia (zgłoszenie w rozumieniu art. 7 wyżej wymienionej ustawy).

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie przepisów Unii Europejskiej, w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie znajduje się w programie prac legislacyjnych Rady Ministrów.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowane rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie swym zakresem będzie oddziaływać na Agencję, szkoły podstawowe uczestniczące w programie oraz podmioty, które uzyskały zatwierdzenie w zakresie dostarczania szkołom owoców i warzyw. Pośrednio projektowane rozporządzenie będzie oddziaływać na producentów dystrybuowanych w ramach programu owoców i warzyw oraz ich przetworów.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie ze strategią budżet programu dla Rzeczypospolitej Polskiej na działania związane z dystrybucją owoców i warzyw oraz komunikacją i promocją programu określono na kwotę wynoszącą 12 297 064 euro. Kwota ta w 75 % będzie pokrywana z funduszy wspólnotowych (9 222 798 euro), a w 25%, z funduszy krajowych (3 074 266 euro).

Wyżej wymieniona kwota została określona na podstawie następujących założeń:

- 1) wykorzystanie dostępnego wsparcia wspólnotowego w możliwie największym zakresie,
- 2) ograniczenie do minimum kosztów ponoszonych na realizację programu pokrywanych z budżetu krajowego,
- 3) wielkość grupy docelowej, tj. liczba uczniów szkół podstawowych w klasach I – III wynosi 1 076 881 osób,
- 4) określenie maksymalnego poziomu kosztów wszystkich porcji, które otrzymać miałyby jedno dziecko uczestniczące w programie (w obu okresach udostępniania), na podstawie szacunku średnich cen detalicznych produktów składających się na te porcje, stosowanych w ostatnich latach (limit skalkulowano powiększając oszacowane średnie ceny detaliczne o 33%, w celu uwzględnienia dużej niestabilności cen na rynkach owoców i warzyw).

W strategii nie określono natomiast budżetu pozostałych realizowanych na rzecz programu działań, tj. działań związanych z monitoringiem oraz działań towarzyszących. Działania związane z monitoringiem, zgodnie z projektowanym rozporządzeniem będą realizowane przez Agencję, która będzie w tym zakresie współpracowała ze szkołami podstawowymi udostępniającymi owoce i warzywa w ramach programu. Zważywszy, że

działania związane z monitoringiem będą dotyczyły głównie gromadzenia i przetwarzania danych oraz sprawozdawczości, pokrycie ich kosztów nie będzie wymagało zwiększenia środków w budżecie Agencji.

Zważywszy, że na podstawie projektowanego rozporządzenia program będzie realizowany tylko w roku szkolnym 2009/2010 należy zakładać, że skutki finansowe dla budżetu, wynikające z prefinansowania oraz zaangażowania środków krajowych, wystąpią w 2010 r.

Środki na współfinansowanie programu w 2009 r. w kwocie 4 408 000 zł, zaplanowane zostały w części 35, dziale 500, rozdziale 50002, paragrafie 2849. Natomiast w 2010 r. program będzie współfinansowany w ramach środków przeznaczonych na „Finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej” (35.500.50002.2849).

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Przewiduje się, że wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy. Konieczność realizacji działań związanych z dostarczeniem owoców i warzyw do szkół przez zatwierdzone podmioty będzie związana ze zwiększeniem efektywności zatrudnienia w tego rodzaju podmiotach lub zwiększeniem zatrudnienia w tych podmiotach.

Jednakże oszacowanie wzrostu zatrudnienia z tytułu realizacji wyżej wymienionych działań jest bardzo trudne do przeprowadzenia, ponieważ nie ma możliwości przewidzenia skali zainteresowania szkół podstawowych oraz dystrybutorów owoców i warzyw w programie.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw w krótkiej perspektywie. Długookresowym celem programu, który będzie możliwy do osiągnięcia w perspektywie co najmniej kilku lat, w czasie których będzie on wdrażany, jest skuteczne przeciwdziałanie spadkowi konsumpcji owoców i warzyw na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Trwałe ukształtowanie wśród dzieci nawyków żywieniowych, polegających na regularnym spożywaniu owoców i warzyw oraz podniesienie świadomości społecznej, w tym w szczególności dzieci, w zakresie

zdrowego odżywiania powinno skutkować wzrostem konsumpcji tych produktów. Wzrost konsumpcji, a tym samym popytu na owoce i warzywa, powinien korzystnie wpłynąć na sytuację podmiotów gospodarczych zaangażowanych w produkcję, dystrybucję, a także przetwórstwo tych produktów.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został wysłany do zaopiniowania przez następujące organizacje: NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Zarząd Główny Zawodowego Związku Pracowników Rolnictwa w RP, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Rada Gospodarki Żywnościowej, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych, Polski Związek Ogrodniczy, Polska Izba Ogrodnicza, Związek Sadowników RP, Związek Sadowników Polskich, Krajowy Związek Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw dla Przemysłu oraz Krajowy Związek Grup Producentekich.

Uwagi do projektu rozporządzenia zgłosiły: Krajowa Unia Producentów Soków (jako członek Rady Gospodarki Żywnościowej) oraz Krajowa Rada Izb Rolniczych.

Uwagi zgłoszone przez Krajową Unię Producentów Soków dotyczyły:

- 1) zmiany terminów składania wniosków o zatwierdzenie podmiotów dostarczających owoce i warzywa do szkół na potrzeby programu oraz zgłoszeń o zamiarze uczestniczenia w programie, przez szkoły podstawowe, polegające na przesunięciu tych terminów o 2 tygodnie później w przypadku okresu udostępniania, o którym mowa w § 2 pkt 1 – uwaga ta została częściowo uwzględniona, ponieważ uprzednio określony termin składania przez szkoły zgłoszenia o zamiarze uczestniczenia w programie został zgodnie z aktualnym brzmieniem projektu rozporządzenia zmieniony na dzień 11 września 2009 r., a termin składania wniosków o zatwierdzenie podmiotów dostarczających owoce i warzywa do szkół na potrzeby programu, na dzień 1 września 2009 r.;

- 2) zwiększenia udziału soków w ilości produktów wchodzących w skład porcji – uwaga została odrzucona. Zgodnie ze strategią celem programu jest skuteczne przeciwdziałanie spadkowi konsumpcji owoców i warzyw w Rzeczypospolitej Polskiej, pozostającej i tak na bardzo niskim poziomie w porównaniu do średniej wspólnotowej. Ponadto, w strategii zaznaczono, że przy doborze produktów dystrybuowanych w ramach programu kierowano się potrzebą zapewnienia największego udziału owoców i warzyw świeżych. Takie założenie wynika z faktu, iż dzieci w większym stopniu powinny być zachęcane do spożywania owoców i warzyw świeżych niż soków, ponieważ soki podobnie jak inne napoje z reguły są chętnie wybierane przez młodych konsumentów. Mimo to zdecydowano o uwzględnieniu pewnej ilości porcji zawierających soki, udostępnianych w ramach programu, aby zapewnić jak największą różnorodność udostępnianych produktów;
- 3) uproszczenia sposobu udostępniania owoców i warzyw przez wprowadzenie dowolności w zakresie przekazywanych dzieciom w ramach programu produktów – określenie szerokiej listy produktów kwalifikujących, z których produkty dowolnie wybrane przez szkoły i zatwierdzone podmioty byłyby dostarczane dzieciom – uwaga została odrzucona ze względu na fakt, iż zaproponowane podejście nie zapewniałoby odpowiedniej jakości programu. Program w szkołach realizowany byłby niejednolicie. W niektórych przypadkach mogłoby skutkować sytuacjami, w których zakres udostępnianych dzieciom produktów byłby bardzo ograniczony. W konsekwencji trudno byłoby zagwarantować skuteczność programu w odniesieniu do celów określonych w strategii.

Uwagi zgłoszone przez Krajową Radę Izb Rolniczych dotyczyły:

- 1) zastosowania rozwiązania umożliwiającego dostarczanie owoców i warzyw na potrzeby programu przez dostawców w ramach regionów, tj. województwo, aby uniknąć preferowania dużych dostawców – uwaga została odrzucona. Przewidziane w projekcie rozporządzenia rozwiązanie nie preferuje dużych dostawców. Pojedyncze zatwierdzone podmioty nie muszą zapewniać dostaw pokrywających 2/3 grupy docelowej. Przepis § 8 ust. 3 stanowiący, że szkoła podstawowa zawiera umowę wyłącznie z jednym zatwierdzonym podmiotem, nie przesądza o tym, że dostawy owoców i warzyw do wszystkich szkół uczestniczących w programie będą realizowane przez jeden podmiot, a jedynie o tym, że szkoła nie może zawierać umowy nieodpłatnego dostarczenia z więcej

niż jednym zatwierdzonym podmiotem. Szkoły podstawowe będą zawierały umowy z jednym z 3 rodzajów zatwierdzonych podmiotów zamieszczonych w wykazie publikowanym przez Agencję;

- 2) zaliczkowania pomocy lub jej przyznawania w okresie krótszym niż 4 miesiące od dnia złożenia wniosku o pomoc przez zatwierdzony podmiot – uwaga została odrzucona. Termin przyznawania pomocy wynika z rozporządzenia nr 288/2009 – art. 16 ust. 3.

Pozostałe podmioty nie zgłosiły uwag do projektowanego rozporządzenia.

Opracowano w Departamencie
Rynków Rolnych:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: